



ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐ ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๕๘-๐๓๑๑

ข่าวจากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับประจำวันที ๑๓ เดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๖ หน้า ๑๑ มูลค่าข่าว ๒๑๒,๙๗๖.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

‘ประชาคมอาเซียน’... กระแสสังคมที่ (แฝง) มาพร้อมกับความจริง

● กทว กฤตยพิสิฐ
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

“ประชาคมอาเซียน” กลายเป็นกระแสยอด

นิยามที่บุคคลหันไปไหนก็ต้องกล่าวถึง เวลาผ่านไปไม่กี่ปีเราเข้าไปสู่วงการโต รับรองว่าไม่มีทางหลีกเลี่ยงคำที่มีความหมายลึกซึ้งหรือลึกลับการดำเนินอย่างแน่นอน แม้ว่าจะยอมรับว่าเรื่องนี้มีความสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนภายหลังจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แต่การใหม่แรงสร้างกระแสโดยเฉพาะจากบุคคลหรือองค์กรที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องมีแต่จะทำให้ประชาชนสับสนวุ่นวายเข้าใจผิดกันหนักหนาสาหัสที่สุดการรวมกันยิ่งขึ้น ซึ่งมีทั้งหน่วยงานและบุคคลที่พยายามลุกขึ้นมาดำเนินการเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้เพื่อให้องค์กรหรือตนเองรวมทั้งสร้างกระแสเพื่อให้อีกส่วนต่างๆ เห็นความสำคัญตื่นตัวเท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลงร่วมสมัย ทั้งนี้ยังรวมไปถึงการสร้างกระแสเพื่อยกระดับและสร้างภาพลักษณ์ที่สนับสนุนให้มองเห็นถึงความสำคัญขององค์กรหรือตนเองอีกทางหนึ่งด้วย

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ไม่แตกต่างจากสถานการณ์อื่นๆ ที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วก่อนหน้านี้ อาทิเช่น การออกมกมลภาวะและความตื่นตัวกับภาวะ “โลกาภิวัตน์” (globalisation) หรือการเปลี่ยนแปลงของโลกภายหลังเข้าสู่สหัสวรรษใหม่ (millennium) เมื่อหลายปีก่อน จึงเป็นไปได้ว่า

จะมีบุคคลและองค์กรที่ถือโอกาสสถาปนาตนเองว่าเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้วยการใช้ประโยชน์จากสถานการณ์การเกิดขึ้นของ “ประชาคมอาเซียน” เพื่อไม่ให้ตกยุคสมัยและพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ทั้งที่ตนเองไม่เข้าใจซึ่งถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาต่างๆ และบริบทของความเป็นประชาคมอย่างถูกต้องแท้จริง จึงกลายเป็นว่าเรื่องราวสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองที่ควรจะมีควมรู้กลับไม่มีความเข้าใจถูกต้องแท้จริง ผลร้ายที่ตามมายังทำให้เห็นว่า

ประชาชนจำนวนมากจะเบียดเบียนเอื้อมระอากับการได้รับฟังคำคำนี้วันละหลายเวลาอย่างเนิ่นนอน

นอกจากนี้แล้วเรื่องนี้ทำให้ถึงอาการภูมิคุ้มกันเสื่อม (Acquired Immune Deficiency Syndrome - AIDS) หรือ “กระแสเอ็ดส์” ที่เกิดขึ้นเมื่อประมาณสี่สิบปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นการศึกษาที่มีความใกล้เคียงกัน ในเวลานั้นไม่ว่าบุคคลหรือองค์กรใดต่างพยายามโยนภาระกิจของตนให้มุ่งหน้าเข้าหาหรือมีส่วนร่วมกับ ‘กระแสเอ็ดส์’ ซึ่งปัจจัยที่ก่อให้เกิดกระแสสังคมที่เป็นความนิยมในเวลานั้น อันเนื่องมาจากการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคมมักจะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่พิจารณาอนุมัติตามกระแสสังคมไปในทิศทางเดียวกัน จนดูราวกับว่าหากโครงการหรือกิจกรรมปรากฏคำว่า ‘เอ็ดส์’ แล้วเป็นอันอนุมัติให้ผ่านไป ได้ทันทีโดยไม่ต้องพิจารณาเนื้อหาสาระแต่อย่างใด เราจึงได้พบเห็นสารพัดโครงการหรือกิจกรรมจำนวนมากเคลื่อนไหวเข้าหากระแสสังคมเพื่อบรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดเพื่อความอยู่รอดขององค์กรมากกว่ามุ่งดำเนินการกิจการเพื่อเป้าหมายที่แท้จริงขององค์กร

เช่นเดียวกับกระแส “คลื่นลูกที่สาม” (The Third Wave) ที่เคยคาดว่าจะนำประเทศไทยร่วมขบวนประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (Newly Industrialized Countries : NIC) เป็น “เสือตัวที่ห้า” โดยก้าวจากสังคมเกษตรกรรมมาสู่สังคมอุตสาหกรรม และกำลังจะเข้าสู่สังคมยุคสารสนเทศ ได้ก่อให้เกิดไทยเกิดกระแสตื่นตัวมาแล้ว แต่เป็นเพียงการตื่นขึ้นแบบ “รับทราบ” เพื่อร่วมขบวนไปกับกระแสร่วมสมัยที่เกิดขึ้น ดินแดนไปกับสิ่งนั้นระยะเวลาหนึ่ง หลังจากนั้นแล้วก็ไม่

อะไรเกิดขึ้นตามมา เราเคยตั้งคำถามกับตนเองหรือไม่ว่า “เรารู้เท่าทันสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปจริงหรือไม่” สังเกตว่าในเวลานี้คนไทยใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์สื่อสารที่มีความสะดวกมากยิ่งขึ้นกว่าในอดีต แต่หากพิจารณาแล้วจะพบว่าคนไทยกลับไม่ได้เรียนรู้หรือใช้ประโยชน์จากความสะดวกสบายของเทคโนโลยีนี้ได้อย่าง

ไม่ใช่เรื่องน่าแปลกใจสำหรับสังคมไทย หากเวลานี้ไม่ว่าแวดวงใดก็ตาม เราจะพบคำว่า “ประชาคมอาเซียน” มากมายเต็มไปหมด ทั้งๆ ที่บางเรื่องราวอาจไม่มีความจำเป็นต้องเชื่อมโยง

ถูกต้องจริงจัง เทคโนโลยีไม่เพียงเป็นช่องทางให้เกิดการสร้างช่องว่างของความรู้ความได้เปรียบเสียเปรียบกันมากขึ้นเท่านั้น ยังรวมไปถึงการใช้เทคโนโลยีที่ขาดความเข้าใจลึกซึ้ง อันเนื่องมาจากการได้ข้อมูลบางอย่างรวดเร็วและง่ายดายจนมองไม่เห็นความสำคัญและไม่มีความลุ่มลึกในเนื้อหาสาระจากข้อมูลนั้นๆ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนนอย่างหนึ่งก็คืออุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนที่ประสบกับปัญหาที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ โจทย์ที่มอบหมายให้ลิสต์นักศึกษาศึกษาเพื่อคัดหวังให้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเท่าทันการเปลี่ยนแปลง โดยอาศัยการทำความเข้าใจ คิดวิเคราะห์เชื่อมโยงเพื่อนำมาใช้ตอบคำถามกลับสร้างให้ผู้เรียนกลายเป็น “นักคัดแปะ” (copy and paste) ที่ไม่มีความเข้าใจอย่างแท้จริง ขาดความพยายามชวนชวยกระตือรือร้นเพื่อให้ตนเองเป็น “ผู้รู้จัก” ที่มีความเข้าใจอย่างถูกต้องลึกซึ้งในเนื้อหาสาระนั้นๆ เช่นนี้แล้วอุปกรณ์

และเทคโนโลยีที่ควรจะมีส่วนช่วยสนับสนุนให้
บุคคลเกิดการเรียนรู้ได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น
กลับไม่ช่วยให้บุคคลมีความรู้อย่างที่ควรจะเป็น
เหตุผลสำคัญก็คือเราใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์และ
เทคโนโลยีเหล่านี้ไม่ถูกต้อง แต่นำมาใช้เพียงเพื่อ
ให้ตนเองสามารถร่วมขบวนไปกับกระแสสังคมได้
อย่างไม่อายบุคคลอื่นเท่านั้น

ดังนั้น จึงไม่ใช่เรื่องน่าแปลกใจสำหรับสังคม
ไทย หากในเวลานี้ไม่ว่าแวดวงใดก็ตาม เราจะ
พบเห็นคำว่า “ประชาคมอาเซียน” มากมายเต็มไป
หมด ทั้งๆ ที่บางเรื่องราวอาจไม่มีความจำเป็นต้อง
เชื่อมโยงหรือนำเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องแต่อย่างใด
กับคำนี้เลย รวากับว่าคำนี้เป็น “ยาวิเศษ” ที่จะช่วย
ให้ได้รับการสนับสนุนหรือดูร่วมสมัยเข้ากันกับ
กระแสที่กำลังมาแรงอยู่ในขณะนี้

... ทำให้นึกไปถึงคำพูดเก่าๆ ยอดฮิตทาง
โทรทัศน์เมื่อหลายปีก่อน ที่กล่าวว่า “นึกอะไรไม่
ออก บอก...” ก็คงจะต้องบอกว่า “นึกอะไรไม่ออก
บอกประชาคมอาเซียน” ..ดังนั้น จึงไม่ทราบว่
หากหมดกระแส ‘ประชาคมอาเซียน’ ไปแล้ว ใน
โอกาสข้างหน้าสังคมไทยจะหันไปหากระแสอะไร
มาเป็น “จำเลยทางความคิด” มาเป็นช่องสร้าง
กระแสให้กับตนเองเพื่อคลายความเหงาและสร้าง
ความเมือหน่ายให้กับสังคมกันต่อไป